

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Корпоративні фінанси»

на тему: «**Антикризове фінансове управління (на прикладі ПАТ «Одесагаз»)**»

Виконавець:

Студентка фінансове-економічного
факультету

Бень Ганна Андріївна _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент, приват-проф.

Арутюнян

Світлана Сергіївна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Однією з найважливіших ознак сучасної української економіки є переорієнтація значної кількості суб'єктів господарювання на міжнародні стандарти, що вимагає від управлінського персоналу прийняття нових рішень та нестандартних підходів.

Нажаль, українським підприємствам не завжди вистачає досвіду для успішного функціонування у новому середовищі, що може призводити до виникнення кризових явищ.

Слід зазначити, що будь-яке підприємство, незалежно від форми власності, галузі та обсягів діяльності, підпорядковується циклічним законам розвитку, час від часу опиняється у кризовому стані. Як відомо, універсальних рецептів подолання кризи не існує і бути не може, а отже, дослідження напрямів та можливостей її подолання для кожного конкретного підприємства не втрачає свої актуальності.

З іншого боку, постійні коливання економіки України та тенденції до збільшення частки вітчизняних підприємств, які знаходяться у скрутному становищі, зумовлює інтерес економічної науки до питань антикризового фінансового управління підприємством.

Антикризове фінансове управління підприємством представляє комплекс управлінських дій, спрямованих на запобігання, попередження та подолання фінансових криз або усунення їх негативних наслідків для підприємства за допомогою використання всього потенціалу підприємства.

Поняття «антикризове фінансове управління» є відносно новим явищем для економіки України, що зумовлює низький рівень досліджень цього питання та відсутність оптимальних моделей антикризового фінансового управління підприємством, які б відповідали сучасним українським реаліям.

Саме тому, вивчення питання антикризового фінансового управління підприємством є дуже актуальним та потребує значної уваги з боку науковців та управлінського персоналу з метою розробки та впровадження дієвої системи антикризового фінансового управління, яка б відповідала міжнародним вимогам та потребам вітчизняних суб'єктів господарювання.

Мета дослідження: теоретичне та практичне дослідження системи антикризового фінансового управління як елементу управління діяльністю підприємства на прикладі ПАТ «Одесагаз».

Завдання дослідження:

1. висвітлення та систематизація теоретичних та методичних основ антикризового фінансового управління;
2. проведення оцінки фінансового-господарської діяльності ПАТ «Одесагаз»;
3. аналіз імовірності настання банкрутства ПАТ «Одесагаз»;
4. виявлення основних проблем підприємства, що спричинили кризові явища;
5. розробка комплексу заходів антикризового фінансового управління на підприємстві ПАТ «Одесагаз»;

б. пошук шляхів фінансового оздоровлення та удосконалення системи фінансового управління ПАТ «Одесагаз».

Об'єктом дослідження є процес антикризового фінансового управління на підприємстві ПАТ «Одесагаз».

Предметом дослідження є теоретичні засади, методичні підходи та практика антикризового фінансового управління в Україні.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань в роботі використовувалися загальні методи наукового пізнання, а саме економічного аналізу, синтезу, порівняння, аналогії, узагальнення, економіко-математичні, економіко-статистичні, коефіцієнтів та інші. Також були використані спеціальні методи дослідження – горизонтальний, порівняльний, трендовий, аналіз відносних показників, кореляційно-регресивний аналіз.

Інформаційна база дипломної роботи є чинні нормативно-правові акти України, звіти та аналітика Державної служби статистики України, монографічна наукова та навчальна література, фінансова звітність підприємства ПАТ «Одесагаз», ресурси Інтернет.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 91 сторінка. Основний зміст викладено на 76 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 5 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю «Ключові аспекти фінансової стійкості підприємства (на прикладі ПАТ «Одесагаз») у збірнику Другої студентської науково-практичної конференції 16-20 квітня 2018 року.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні та методичні основи антикризового фінансового управління підприємством»** розглянуто сутність та основні цілі антикризового фінансового управління, його етапи та механізми, надано характеристику системі діагностики фінансового стану підприємства в рамках антикризового управління, розкриті методики прогнозування банкрутства підприємства.

У другому розділі **«Аналіз системи фінансового управління ПАТ «Одесагаз»»** проаналізовані основні показники фінансово-господарської діяльності ПАТ «Одесагаз»: розраховані коефіцієнти майнового становища підприємства, показники рентабельності та фінансової стійкості, визначен ступінь платоспроможності та ліквідності підприємства. За допомогою загальновідомих методик була визначена імовірність настання банкрутства підприємства. За результатами проведеного фінансового аналізу діяльності ПАТ «Одесагаз» були виявлені проблемні питання.

У третьому розділі **«Розроблення системи заходів антикризового фінансового управління підприємством»** надані рекомендації щодо стабілізації фінансового стану ПАТ «Одесагаз», такі як зниження витрат підприємства,

запровадження дієвої системи бюджетування та фінансового планування, проведення реструктуризації активів тощо.

ВИСНОВКИ

Антикризове фінансове управління – це система управління, яка покликана запобігти настанню кризи, що розвивається, зменшити її негативні наслідки, не допустити переходу підприємства з кризового в неплатоспроможності фінансовий стан і застосування процедур банкрутства.

Впровадження системи антикризового фінансового управління на підприємстві є запорукою фінансової стійкості підприємства в майбутньому.

Основним етапом антикризового фінансового управління є оцінка фінансового стану підприємства, за результатами якої підприємство приймає управлінські заходи антикризового характеру.

Комплексний аналіз фінансового стану підприємства дозволяє визначити тенденції його розвитку, виявити проблемні питання у діяльності підприємства, ризики, які впливають на фінансові результати його діяльності, а також запобігти появі кризових явищ та попередити настання банкрутства, що є дуже актуальним в умовах нестабільної економічної ситуації.

Ще одним важливим етапом антикризового фінансового управління є прогнозування банкрутства підприємства.

У роботі була проведена оцінка фінансового стану ПАТ «Одесагаз». У результаті аналізу було виявлено, що товариство знаходиться у кризовому фінансовому становищі, але імовірність настання банкрутства низька. Це було спричинено низької факторів:

- неефективним управлінням активами підприємства;
- незадовільною політикою управління дебіторською та кредиторською заборгованостями;
- скороченням виробничого та комерційного циклів підприємства;
- відсутністю власних обігових коштів, що є однієї з основних умов фінансової стійкості підприємства;
- неплатоспроможністю та неліквідністю підприємства в цілому.

Таким чином, з метою подолання скрутного фінансового становища були розглянуті наступні заходи:

- підвищення ефективності управління дебіторською та кредиторською заборгованостями;
- оптимізація грошових потоків підприємства;
- перегляд політики фінансування капітальних інвестицій;
- скорочення виробничих витрат;
- реструктуризацію активів підприємства та джерел їх формування, особливо в частині поточних зобов'язань та забезпечень;
- використання сучасних форм рефінансування заборгованостей та альтернативних джерел фінансування діяльності підприємства;

- вдосконалення систем фінансового планування та прогнозування на підприємстві за допомогою використання процесу бюджетування, спеціалізованих програмних забезпечень та запровадження системи раннього попередження та реагування, введення системи внутрішнього фінансового контролю, системи показників оцінювання фахівців КРІ та ін.

Однак, незважаючи на всі, розглянуті у роботі, заходи щодо стабілізації фінансового стану підприємства, потрібно враховувати, що діяльність ПАТ «Одесагаз» та інших підприємств України до теперішнього часу зазнають та можуть зазнавати у найближчому майбутньому впливу від політичної та економічної невизначеності, яка триває в Україні.

Кінцевий результат розвитку та наслідки політичної та економічної кризи важко спрогнозувати, однак вони можуть мати подальший серйозний негативний вплив на економіку України та діяльність підприємств зокрема. Саме цей фактор підвищує роль антикризового фінансового управління як інструменту управління діяльністю підприємства.

З огляду на світову тенденцію, актуальність системи антикризового фінансового управління буде невпинно зростати та потребувати динамічних змін в методиках оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання, прогнозування імовірності настання банкрутства та пошуках нових антикризових заходів.

АНОТАЦІЯ

Бень Г.А., «Антикризове фінансове управління підприємством (на прикладі ПАТ «Одесагаз»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Корпоративні фінанси».- Одеський національний економічний університет - Одеса, 2018 рік

У роботі розглядаються теоретичні та методичні аспекти антикризового фінансового управління підприємством.

Проаналізовано фінансовий стан ПАТ «Одесагаз». Спрогнозована імовірність банкрутства підприємства.

Запропонован комплекс антикризових заходів щодо стабілізації фінансового стану ПАТ «Одесагаз». Виявлені шляхи удосконалення системи фінансового планування та прогнозування на підприємстві.

Ключові слова: антикризове фінансове управління, фінансова стійкість, ліквідність, платоспроможність, фінансове планування, фінансове прогнозування.

ANNOTATION

Ben A., «Anticrisis financial management of the enterprise (for example, PJSC "Odesagas")».

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty « Finance, Banking and Insurance» under the program « Corporate finance ». - Odessa National Economic University- Odessa, 2018

Diploma thesis deals with theoretical and methodical aspects of the crisis financial management of the enterprise.

The financial condition of PJSC "Odesagas" is analyzed. Probable probability of bankruptcy of the enterprise.

A complex of anti-crisis measures to stabilize the financial state of PJSC "Odesagas" is offered. The ways of improvement of the system of financial planning and forecasting at the enterprise are revealed.

Keywords: anti-crisis financial management, financial stability, liquidity, solvency, financial planning, financial forecasting.